

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON VÄLINEN SOPIMUS VUOSILLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

Jyväskylän yliopisto on 11.5.2016 pidetyn sopimusneuvottelun jälkeen edistänyt sopimuksessa kirjattuja tavoitteita useilla tasoilla, ja vuosi 2018 on painottunut vahvasti aiempien suunnitelmien toimeenpanoon. Saman aikaisesti yliopistossa toteutettiin mittava strategiatyö, johon osallistui yli 1000 yliopistoyhteisön jäsentä ja kumppania.

Jyväskylän yliopiston toimintaa ohjaavana teemana vuonna 2018 on ollut laadullinen kasvu; Quality Growth. Nämä toimenpiteet näkyvät tutkimuksessa ja innovaatiotoiminnassa, koulutuksessa, yhteiskunnallisessa vuorovaikutuksessa sekä yliopiston johtamisessa ja toiminnan ohjauksessa.

Jyväskylän yliopisto on jatkanut 1.1.2017 uudistetun tiedekunta- ja erillislaitosrakenteensa sisäänajoa parantamalla kyvykkyytään akateemiseen johtamiseen. Vuoden 2018 alussa aloitti kaikissa tiedekunnissa päätoimiset dekaanit tukena kaksi varadekaania, joiden vastuualueelle kuuluu koulutus sekä tutkimus ja innovaatiotoiminta. Akateemista johtajuutta vahvistettiin selkiyttämällä johtamisen rooleja ja rakenteita, lisäämällä johtamisen edellytyksiä sekä painottamalla koulutus- ja tiedeneuvostojen toimeenpanokykyä. Neuvostot kytkettiin aiempaa tiiviimmin akateemiseen johtamisrakenteeseen. Pitkän ajan kuluessa yliopistoon muodostuneet työryhmä- ja toimikuntarakenteet purettiin, ja yliopistoon perustettiin laajasti yliopistossa olevaa osaamista hyödyntävät yhteisöllisen kehittämisen ryhmät. Kaikille johtoryhmille ja yhteisöllisen kehittämisen ryhmille toteutettiin yliopistotasolla massiivinen johdon valmennus PERTEC Consulting Oy:n kanssa.

Toiminnan ohjausta ja yliopiston toimeenpanokykyä vahvistettiin. Syyskuussa uudistettiin yliopistopalveluiden rakennetta perustamalla toiminnanohjauksen sekä johdon tuen vastuualueet. Yliopisto on mallintanut toimintansa kokonaisarkkitehtuurikehiköön ja on valmis ottamaan käyttöön systemaattisen kokonaisuuden, jolla kykenemme ohjaamaan opetus- ja kulttuuriministeriön Visio 2030 -tavoitteiden ja yliopiston uuden strategian mukaisten tavoitteiden sekä yliopiston kyvykkyyksien muodostamaa kokonaisuutta ja samalla varmistamaan tavoitteiden toimeenpanoa.

Jyväskylän yliopiston hallitus vahvisti 8.4.2019 yliopiston strategian Osaava ja hyvinvoiva ihminen. Yliopiston strategiatyö toteutettiin poikkeuksellisen analyttisellä, laajalla ja osallistavalla prosessilla, ja strategiatyö tuotti viisi kokonaisvaltaista kehittämissuunnitelmaa. Strategiatyöhön osallistui koko yliopistoyhteisö sekä laaja joukko yliopiston sidosryhmiä. Yliopiston missioksi muodostui "Olemme vaikuttava sivistä yliopisto". Kaikkia kehittämissuunnitelmia läpileikkaavina tavoitteina ovat yliopiston vetovoiman vahvistaminen, jatkuva laadun parantaminen, monitieteisyys, yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen ja vaikuttavuuden vahvistaminen sekä kansainvälistyminen. Kehittämissuunnitelmilla on selkeät omistajuudet, ja

strategiset tavoitteet muodostuvat toimenpiteiksi jotka muodostavan yliopistotason projektisalkun.

Laadullinen kasvu toteutui myös Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulun läpäistessä vaativan AACSB International (The Association to Advance Collegiate Schools of Business) -akkreditoinnin syksyllä 2018. AACSB on kansainvälisesti merkittävin kauppatieteelliselle koulutusyksikölle myönnettävä korkealaatuisen opetuksen ja tutkimuksen tunnustus. Kaikista alan yksiköistä maailmassa vain noin viisi prosenttia on saanut AACSB-akkreditoinnin.

Jyväskylän yliopistossa toteutettiin vuonna 2018 tutkimuksen arviointi, jonka taustatiedoiksi koottiin laajasti tiedot yliopiston tutkimuksen, tutkimusedellytysten ja tutkimusprosessien kehittymisestä vuosina 2010-2017. Yliopiston yksiköistä koottiin yksitoista arviointikohdetta, joista jokainen valmisteli laajat itsearviointiraportit. Kansainvälinen arviointipaneeli tutustui yliopistoon ja kävi haastatellen läpi arviointikohteita eri näkökulmilla mukaan lukien yksiköiden hallinnon, tutkimuksen tuen, urakehityksen ja tutkijakoulutuksen. Arviointiraportti julkaistaan toukokuussa 2019.

Tutkimuksessa laadullinen kasvu on toteutunut menestymisessä Suomen Akatemian profilointihankkeissa sekä European Research Council -hankkeissa (ERC). Jyväskylän yliopisto on Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston jälkeen menestynein suomalainen yliopisto näissä hankkeissa, eikä ole liioiteltua sanoa, että Jyväskylän yliopistossa on Suomen korkeatasoisimmat tutkimuksen tukipalvelut. Suomen Akatemian neljännellä profilointikierroksella JYU menestyi jälleen hyvin. Jyväskylän yliopisto sai 4 miljoonaa euroa vahvistaakseen profiiliaan kolmella tunnistamallaan tutkimuksen painoalalla. Rahoitettavat alat ovat oppiminen ja opetus, nanotiede ja terveystiede. Kaikkia rahoitettuja profilointitoimia yhdistää vahva monitieteisyys.

JYU on lisännyt tieteen avoimuutta kohti tavoitteena olevaa tasoa 5, josta vuoden 2019 aikana toteutetaan seuraava kansallinen arviointi. Yliopisto tukee tutkimusaineistojen avoimuutta ja on Suomen johtava yliopisto tutkimusjulkaisuiden avoimuudessa. Avoimena julkaistujen tai rinnakkaistallentamalla avoimeksi saatettujen julkaisujen osuus kaikista JYU:n tutkimusjulkaisuista on 68 % vuonna 2018. Liite

JYU asetti sopimuskauden ensimmäisellä jaksolla 2017-2018 koulutuksen painopisteeksi opetuksen laadun edistämisen ja opetussuunnitelmaudistuksen implementoinnin. Uudistetut opetussuunnitelmat astuivat voimaan 1.8.2017. Jyväskylän yliopisto jatkaa opetussuunnitelmiansa kehittämistä yliopistossa toteutetun strategiatyön pohjalta.

Yliopisto uudistaa opintosuunnitelmat, joiden mukaiset tutkinto-ohjelmat aloittavat vuonna 2020. Samalla kehitetään koulutuksen rakenteita, sisältöjä ja menetelmiä. Seuraavaa opetussuunnitelmakautta koskevat yliopistotasoiset linjaukset valmistuivat tammikuussa 2018. Keskeisiä periaatteita opetussuunnitelmien kehittämisessä ovat osaamisperustaisuus, vahva eettinen osaaminen, kansainvälisyys ja kulttuuritietoisuus, opiskelu- ja työelämätaidot, joustavat opintopolut, modulaarisuus ja sujuvat siirtymät sekä monitieteisyyden vahvistaminen.

Jyväskylän yliopisto on toteuttanut Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksessa innovatiivisilla menetelmillä jatkuvan oppimisen periaatteiden mukaisesti tutkintoon johtavia koulutusohjelmia. Nämä ovat olleet erittäin suosittuja hakukohteita valtakunnallisestikin.

Jyväskylän yliopisto on sovitun mukaisesti toteuttanut valintakoemenettelyjensä määrätietoista keventämistä siten, että kevään 2019 yhteishaussa kaikkien hakukohteiden valintakoe on luonteeltaan sellainen, että se ei vaadi hakijalta pitkäkestoista valmistautumista (joko kokonaan etukäteismateriaaliton aineistokoe tai suppea ennakkomateriaali julkaistaan aikaisintaan kuukautta ennen valintakoetta).

EduFutura Jyväskylä -yhteistyö on syventynyt, ja useilla alueilla on otettu suuria harppauksia. Keskiössä on ollut rakentaa tutkimusperusteisesti oppijan eheää polkua varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja edelleen toiselle asteelle ja korkeakouluopintoihin. Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylän koulutus kuntayhtymä Gradia sekä Jyväskylän kaupunki tekevät tätä työtä saumattomasti yli organisaatorajojen. Liikuntapääkaupunki Jyväskylän osaamista vahvistettiin perustamalla EduFuturaan liikunnan työelämäprofessori, johon kutsuttiin Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskuksen KIHU:n johtajan tehtävät jättänyt Sami Kalaja.

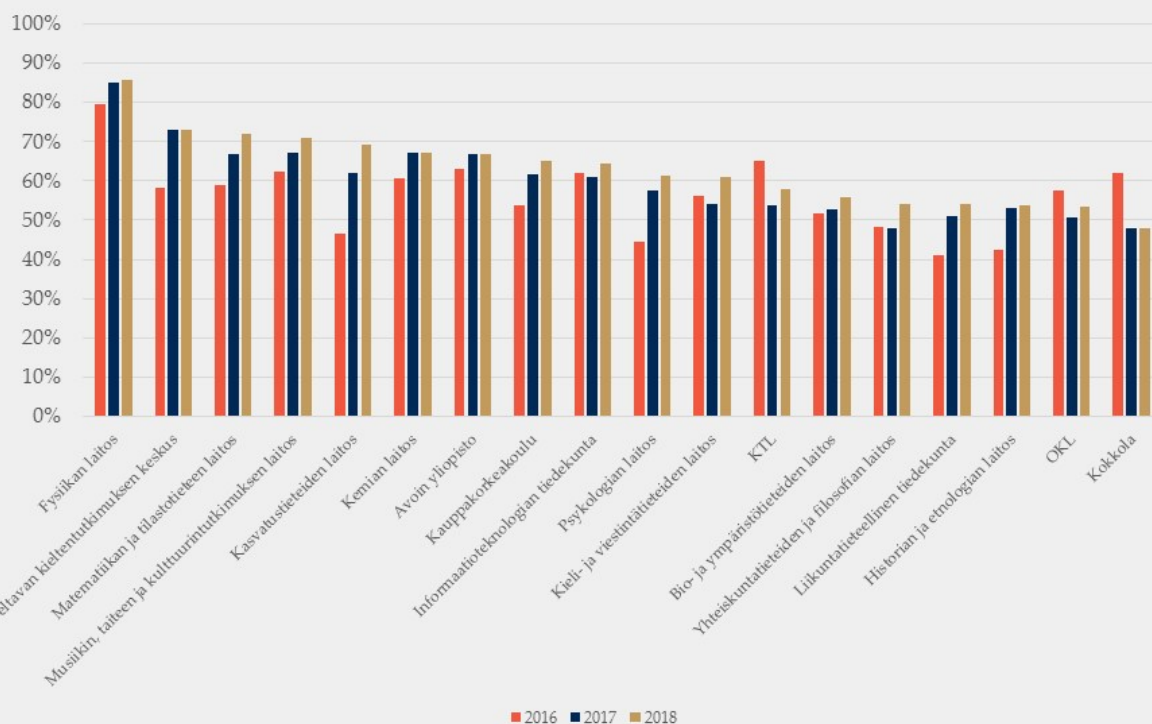
Koulutusvientiin keskittyneen EduCluster Finland Oy:n (ECF) liiketoiminta on kasvanut yrityksen perustamisesta lähtien. Vuonna 2018 yhtiön liikevaihto kasvoi 7 % ja oli vuonna 2018 10,7 Me (vuonna 2017 oli 9,9 Me). Yhtiön henkilömäärä jatkoi kasvua, vuoden lopussa yhtiössä työskenteli 122 työntekijää. Henkilöstömäärän nettomuutos edelliseen tilikauteen oli 21 henkilöä. Yhtiön henkilökunnasta noin 80 % työskentelee ulkomailla.

https://www.jyu.fi/fi/Jyväskylän_yliopistostrategiat

<https://www.edufutura.fi>

Avoim saatavuus yksiköittäin

joko avoin julkaisukanava, artikkeli on ostettu avoimeksi tai julkaisu on rinnakkaistallennettu

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatu on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisokäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Vuosi 2018 oli uudistamisen vuosi, ja otimme useita askeleita kohti tavoitetilaa 2025. Tehty strategiatyö antoi vahvan pohjan yliopiston uudistumiselle ja kehittämiselle. Yliopistoyhteisössä on jaettu ymmärrys yhteisestä tavoitetilasta, ja on nähtävissä poikkeuksellista sitoutumista uudistumiseen ja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Jyväskylän yliopiston visiona on olla oppimisen, hyvinvoinnin ja luonnon perusilmiöiden aloilla yksi maailman johtavista tiedeyliopistoista sekä osaamisen ja kestävästi yhteiskunnan uudistaja. Strategiamme vaikuttavuusprofiilissa korostuu osaava ja hyvinvoiva ihminen. Sivistystehtävä nousee vahvasti yhteisöstämme. Missiomme on olla vaikuttava sivistysyliopisto.

Jyväskylän yliopisto on kyennyt vahvistamaan strategisia painoalojaan sopimuskauden toisen vuoden aikana. Suomen Akatemian neljännessä profiloitumishaussa yliopisto sai vuosille 2018-2021 4 Me vahvistaakseen nousevia alojaan: oppiminen ja opetus erityisesti proessorientoinut opiskelu ja digitaaliset oppimisympäristöt (MultiLete 2); nanotiede, erityisesti sen biologiset ulottuvuudet (Nanosciences 2); ja terveystiede (Active Ageing and Care). Kaikki tutkimusalueet ovat monitieteisiä. JYU on kaiken kaikkiaan menestynyt erinomaisesti kaikilla neljällä profiloitumiskierroksella. Lisäksi rehtori on strategisella rahoituksellaan vahvistanut profiloitumisalueita. Rekrytoinnit profiloitumisalueille on avattu kansainväliseen hakuun, ja tehdyt valinnat ovat kasvattaneet kansainvälisen henkilöstön osuutta.

JYU jatkaa laajamittaista oppimisympäristöjen ja tutkimusperustaisen opetuksen kehittämistä. Suunnittelutyössä keskitytään kehittämään joustavia, yksilöllisiä opintopolkuja mahdollistavia akateemisia opetus- ja oppimisympäristöjä, joissa oppimista tehdään näkyväksi ja jossa yhteys tutkimukseen on yhtenä lähtökohdana. Oppimisympäristöjen digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään kehittämällä sekä ajasta ja paikasta riippumatonta opiskelua että kampuksella päätoimisesti opiskelevien osaamista tukevaa laadukasta ja eri medioita hyödyntävää opetusta.

Vuoden 2018 alussa valmistui Jyväskylän yliopiston digitaalinen strategia, joka sisältää tavoitetilän kuvaukset, painopistealueet ja viiden vuoden tiekartat. Digitaalisen kehityksen operatiivisen johtamisen malli DUO (Digitaalisen Uudistamisen Ohjaus) suunniteltiin ja otettiin käyttöön. Mallin tavoitteina ovat tehokas kehittämisjonojen priorisointi, läpinäkyvyys, osallistavuus ja tuloksellisuus. Digikehittämisen strategisiin kehityskohteisiin investoitiin 1.2 Me edellisvuotta enemmän, ja kokonaispanostus IT:hen nousi noin 12 Me:oon. Vuoden 2018 tiekartalle suunnitellut, varsin mittavat kehityskohteet saatiin valmiiksi. Jyväskylän yliopiston digivision mukaisesti panostettiin myös tekoälyratkaisujen kehittämiseen muun muassa tutkimuksen digitalisaation alueella. Jyväskylän yliopisto oli aktiivinen toimija korkeakoulujen IT-yhteistyössä.

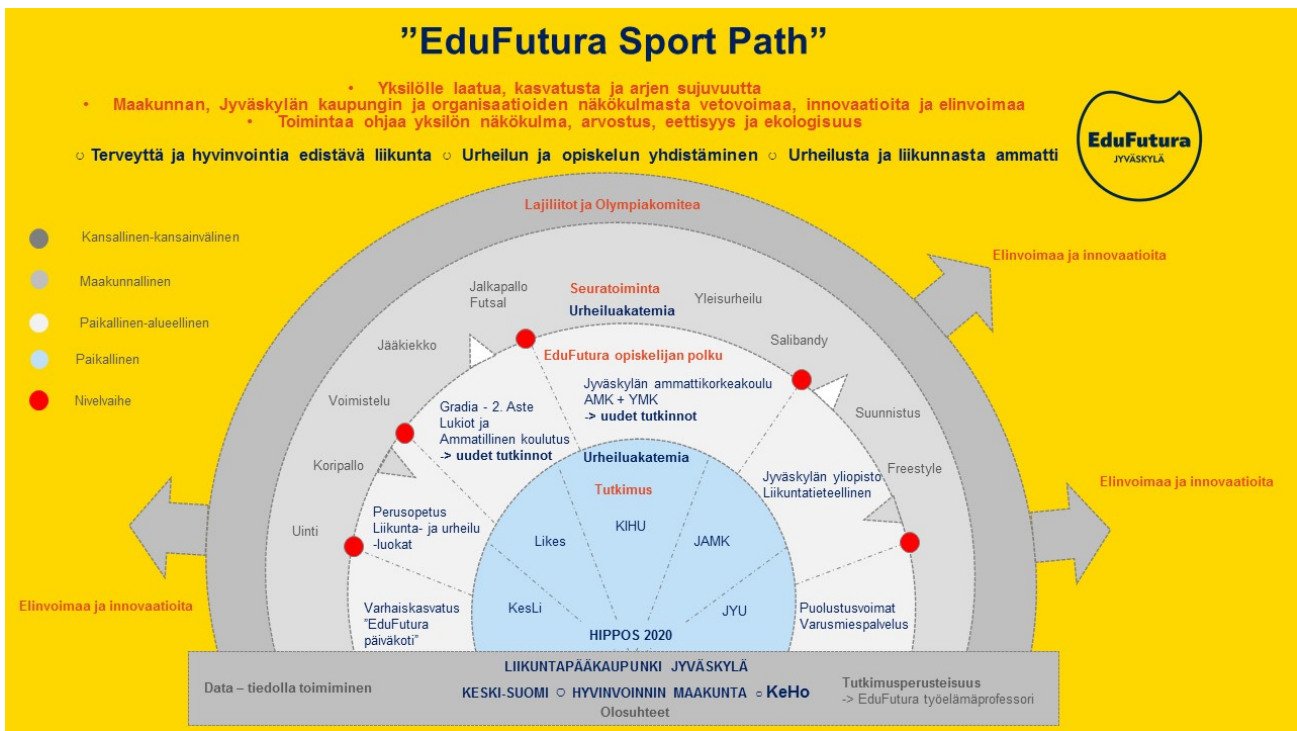
Jyväskylän yliopisto on kehittänyt toiminnanohjausmallin, joka mahdollistaa kansallisten, alueellisten ja organisaation vaatimusten ja tavoitteiden toteutumisen seurannan ja analysoinnin sekä toiminnan kehittämisen. Tällä varmistetaan, että yhteiskunnan muuttuessa yliopisto edelleen määrätietoisesti täyttää sille asetetut tehtävät mutta kehittää ketterästi toimintaansa.

EduFutura Jyväskylän strateginen oppilaitosyhteistyö on vahvistunut ja saanut vuoden 2018 aikana lukuisia konkreettisia saavutuksia. EduFutura yhteistyöllä on rakennettu joustavia, tarkoituksenmukaisia opintopolkuja mm. kyberturvallisuuden, kuntoutuksen, musiikin ja ICT-alueille, ja näistä saatuja kokemuksia levitetään myös muille alueille. Hanke musiikkikampuksen uudisrakennuksesta (noin 12 Me), yhdessä toteutetut kesäopinnot ja ristiin opiskelun mahdollistaminen sekä yhteisen EduCluster koulutusvientiyhtiön

vahva liiketoiminnan kasvu ovat esimerkkejä Jyväskylän tavasta muodostaa vahvoja osaamiskeskittymiä sekä tiivistää oppilaitosten ja koulutusasteiden välistä yhteistyötä. Uniikiksi EduFutura yhteistyön tekee toisen asteen saumaton mukana olo, mikä mahdollistaa ratkaisujen luomisen toiselta asteelta korkeasteelle siirtymiseen. Toimintaa toteutetaan valituilla kärkialueilla (oppimisen uudistaminen, liikunta, terveys, hyvinvointi ja kuntoutus, koulutusvienti, kyberturvallisuus, yrittäjyyden edistäminen, biotalous ja Suomalainen musiikkikampus). Yhteinen EduFutura-professori Jouni Välijärvi on tutkimusperustaisesti tukenut EduFutura yhteistyön syventämistä kaikissa oppilaitoksissa sekä laajemmin maakunnassa. Vuoden 2019 alussa perustettiin liikunnan työelämäprofessori, johon kutsuttiin kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskuksen (KIHU) johtajana toiminut Sami Kalaja. EduFutura-yhteistyöllä pyritään luomaan kansainvälisesti vetovoimainen liikunnan ja urheilun osaamiskeskittymä. Tähän liittyy oppijan polku varhaiskasvatuksesta alkaen mahdollistaen liikunnan ja urheilun harrastamisen sekä huippu-urheilun (EduFutura Sport Path). EduFuturan johtoryhmässä oppilaitosten ylin johto koordinoi, asettaa tavoitteita sekä resursoi tavoitteiden mukaista toimintaa, ja kullakin painopistealueella on toimivat yhteistyörakenteet, joissa määritellään tavoitteita, raivataan esteitä ja ohjataan yhteistyötä.

JYU on vahvistanut vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Yliopisto perusti yhdessä Jyväskylän ammattikorkeakoulun, koulutuskuntayhtymän Gradian ja Jyväskylän kaupungin kanssa Yritystehdas Oy:n EduFutura Jyväskylän yhteisen yrittäjyysstrategian mukaisesti. Kaikilla kärkialueilla on tehty toimenpiteitä laadun ja vetovoiman vahvistamiseksi. (<http://www.edufutura.fi/>). Kokonaisuudessaan innovaatiotoiminnan painoarvoa on nostettu koko yliopistossa, ja toiselle päätoimiselle vararehtorille nostettiin tutkimuksen rinnalle ja siihen kytkeytyen painopisteeksi innovaatiotoiminta, kuten myös kaikkien tiedekuntien toiselle varadekaanille.

JYU on osana kansainvälisen ja kansallisen näkyvyytensä lisäämistä toimeenpannut brändiuudistuksensa. Vuonna 2018 tehtiin konkreettisia toimenpiteitä näkyvyyden vahvistamiseksi. Sitä tukemaan on rekrytoitu useita henkilöitä viestinnän ja markkinoinnin tehtäviin. Myös tiedeviestintää on vahvistettu, ja yliopiston erillislaitos Avoimen tiedon keskus on ollut alueella aktiivinen toimija. Avoimen tiedon keskuksen luonnontieteellinen museo oli edellisten vuosien tavoin Jyväskylän toiseksi suosituin museokohde.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Jyväskylän yliopiston tutkimusta ja koulutusta toteutetaan nykyiset yksikköraajat ylittävinä kokonaisuuksina vuoden 2017 alusta käyttöön otettavan tiedekunta- ja laitosrakenteen pohjalta. Tieteenalojen välistä yhteistyötä lisäämällä ja hallintoa tehostamalla vapautetaan voimavaroja yliopiston vahvuusaloille ja kansainvälisen tutkimusrahoituksen hakemisen tukemiseksi.

Yliopisto syventää yhteistyötään ja sujuvoittaa yhteistyön käytäntöjä Luonnonvarakeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa yhteisesti resursoidussa osaamiskeskityksessä.

Jyväskylän yliopisto muodostaa yhteistyössä Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymän kanssa kansainvälistä kärkeä tavoittelevan osaamiskeskityksen liikunnan, terveyden, hyvinvoinnin ja kuntoutuksen sekä oppimisen alueille. Yliopiston tavoitteena on, että Jyväskylään muodostuu kansallisesti merkittäviä osaamiskeskityksiä kyberturvallisuuden, yrittäjyyden edistämisen ja biotalouden alueille.

Yliopisto terävöittää sopimuskauden aikana profiiliaan kielten tutkimuksessa ja opetuksessa.

Yliopisto kokoaa korkeakoulujen toimijoita kehittyvien maiden kanssa tehtävän yhteistyön edistämiseksi.

Jyväskylän yliopisto on lisännyt monitieteistä yhteistyötään sekä tutkimuksessa että koulutuksessa.

Tutkimuksesta esimerkkinä ovat monitieteiset Suomen Akatemian profiloitihankkeet. Koulutuksessa on luotu uusia, monialaisia tiedekunta- ja laitosrajat ylittäviä tutkinto-ohjelmia. Nämä vuonna 2018 valmistellut ohjelmat olivatkin kevään yhteishaussa hyvin suosittuja erityisesti ensisijaisina kohteina.

Profiilia vahvistettiin siirtämällä kielten koulutus Vaasan yliopistosta Jyväskylän yliopistoon.

Tiivistyvä yhteistyö Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian kanssa (EduFutura Jyväskylä) vastaa paikkakunnalla olevaan korkeakoulujen tiivistyvään yhteistyöhön. Tämä tukee osaltaan kansallista tavoitetta luoda kansainvälisiä ja kansallisia osaamiskeskittymiä, rationalisoida koulutuksen, tutkimuksen ja kehittämisen toteutusta ja resurssien käyttöä sekä edistää kansallista työnjakoa. EduFuturan lisäksi alueellinen yhteistyö painottuu Keski-Suomen hyvinvoinnin osaamiskeskittymän (KeHo) ja alueen liikuntakesittymän vahvistamiseen (Hippos2020). Yliopiston hallitus valtuutti kokouksessaan 12.12.2018 rehtorin käymään vuokrasopimusneuvottelut loppuun ja allekirjoittamaan vuokrasopimuksen liikuntatieteellisen tiedekunnan liikunta- ja terveystieteiden liikuntalaboratorion ja toimistotilojen osalta. Myös Jyväskylän ammattikorkeakoulun hallitus on tehnyt päätöksen JAMK:n hyvinvointiyksikön sijoittumisesta Hippokselle. Tämä luo aiempaa vetovoimaisemman tutkimus- ja koulutusympäristön ja ekosysteemin tulevaisuuteen.

Kansainväliseksi kärjeksi määritellyt alueet ovat liikunta ja hyvinvointi sekä opetus, oppiminen ja opettajankoulutus. Jyväskylään muodostetaan ainutlaatuinen liikunnan, urheilun ja hyvinvoinnin keskittymä,

Tammikuussa 2018 perustettiin Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän kaupungin välinen neuvottelukunta. Yhteistyötä on tiivistetty yliopiston, Jyväskylän kaupungin ja Keski-Suomen maakunnan välillä opiskelija- ja liikuntakaupungin aseman sekä veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi.

Vuonna 2018 JYU:n, SYKEN ja LUKEn Jyväskylän toimipisteiden tutkijoilla oli vesistötieteiden, ympäristön ja luonnonvarojen alalla 28 yhteishanketta. Opinnäytetöitä yhteisohjataan ja tuetaan opiskelijoiden ohjautumista työharjoitteluun SYKEN ja LUKEn toimipaikkoihin. Organisaatioiden yhteistyö on mahdollistanut erikoislaitteistojen käytön tutkimuksessa.

JYU on ollut aktiivinen ja vaikuttava toimija alueellisilla kehitysalustoilla Keski-Suomen hyvinvoinnin osaamiskeskittymässä (KeHO) sekä Hippos2020-hankkeessa ja on näin alueellisessa yhteistyössä vahvistanut liikunnan, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen alueille entistä vetovoimaisempaa koulutuksen ja tutkimuksen osaamiskeskittymää. Yliopiston hallitus teki päätöksen liikuntalaboratorion sijoittumiseksi Hippokselle. JYU:n osallisuutta vahvistavat useat yhteisprofessuurit Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa. Lisätietoa: <http://hippos2020.fi/fi/> ja <http://www.kehofinland.fi/>

KeHO-verkostoyhteistyö hyvinvoinnin edistämiseksi eteni:

- Vuoden 2018 keskeinen tehtävä oli KeHOn kansallisen näkyvyyden kasvattaminen. Yliopiston edustaja laati KeHO-toiminnasta selvityksen ja visioraportin, jota esiteltiin yhdessä Keski-Suomen maakunnan ja sairaanhoitopiirin johdon kanssa mm. peruspalveluministeri Annika Saarikolle kesäkuussa sekä STM:n ja THL:n johdolle elokuussa. THL-yhteistyön tiivistämiseksi järjestettiin yhteinen tutkimusseminaaripäivä marraskuussa 2018.

- Hyvinvointi nostettiin keskiöön yliopiston strategiassa. KeHO-verkostoa ja toimintamahdollisuuksia esiteltiin ja siitä keskusteltiin lukuisissa tilaisuuksissa yliopiston eri yksiköissä ja niiden tapahtumissa. Järjestettiin sairaanhoitopiirin kanssa yhteinen Tiedepäivä ja useita KeHOn tutkimustyöryhmän seminaareja.
- Yliopiston hyvinvointiosaamista ja KeHO-tavoitteita esiteltiin laajasti useissa eri tilaisuuksissa maakunnassa keskeisille toimijoille (mm. kunnanjohtajille, maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun johtoryhmälle ja valmisteluryhmälle) sekä tapahtumissa kuten Tutkijoiden yössä ja Kasvu Openissa.
- Osallistuttiin maakuntien yhteistyöalueen TKI-valmisteluun ja OT-keskusvalmisteluun.

Lisäksi JYU on ollut vaikuttamassa korkeakoulu- ja tiedepolitiikan kehittämiseen kansainvälisesti ja kansallisesti.

- Jyväskylän yliopiston edustajia on ollut EAIE:n ja EUA:n elimissä. Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto toimii kansallisena edustajana EADTU-verkostossa <https://eadtu.eu/>.
- EU-vaikuttamistyötä esim. tutkimusrahoituksen alueella jatkettiin yliopistojen yhteistyönä ja verkostoiden avulla (Unifi, Finn-Arma) sekä johdon aktiivisten kontaktien kautta
- Säännöllisiä tapaamisia jatkettiin johdon ja vakiintuneiden sidosryhmien kanssa, esim. Keski-Suomen kansanedustajat, Puolustusvoimat ja Ilmavoimat, Jyväskylän yliopistosäätiö.
- Vuonna 2018 yliopisto oli kumppanina (yhteistyösopimus) toimintaansa keskeisesti kytkeytyvien liikunta-, yrittäjyys- ja kulttuuritoimijoiden kanssa, kuten Jyväskylän Kesä, Jyväskylä Entrepreneurship Society ry (JES), Kasvu Open, Liikunnan Riemu, Kalevan kisat ja Yläkaupungin Yö.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumisesta edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat

ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Jyväskylän yliopisto ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmistautumista. Yliopisto osallistuu alakohtaisten yhteisvalintojen kehittämiseen siten, että yhteisvalinta on käytössä pääsääntöisesti sopimuskauden loppuun mennessä ja mahdolliset valintakokeet toteutetaan yhteistyössä muiden alalla koulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa. Yliopisto lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Yliopisto ottaa käyttöön todistusvalinnan kauppatieteen yhteisvalinnassa vuonna 2017. Yliopisto valitsee opiskelijat entistä laajempiin tutkinto-ohjelmiin ja luo joustavia opintopolkuja kandidaattiohjelmista maisterivaiheeseen.

Yliopisto siirtyy uusiin opetussuunnitelmiin lukuvuonna 2017-2018. Uudistettavissa opetussuunnitelmissa huomioidaan mahdollisuus ajasta ja paikasta riippumattomaan opiskeluun teknologisesti tuettujen pedagogisten ratkaisujen sekä digitaalisten aineistojen avulla. Yliopisto luo opiskelijoille monimuotoisia, interaktiivisia ja oppijalähtöisiä, tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäviä opetuksen ja oppimisen muotoja ja ympäristöjä. Yliopisto tukee uudistuvissa opetussuunnitelmissa monikulttuurisen osaamisen kehittämistä ja kansainvälistymistä. Yliopisto varmistaa, että opintoihin sisältyvät ulkomailla suoritettavat opinto- ja harjoittelujaksot ovat tavoitteellisia. Työelämätaitoja edistetään kaikissa opinnoissa ja samalla kannustetaan yrittäjämäiseen asenteeseen tekemisen ja kokeilemisen kautta.

Yliopisto toimii yhtenä korkeakouluista, jotka neuvovat ja ohjaavat maahanmuuttajia korkeakoulutukseen ja työelämään.

Koulutuksen kehittämisohjelma

Jyväskylän yliopisto teki mittavan strategiatyön vuonna 2018. Osana strategiatyötä yliopistossa valmisteltiin laajasti yliopistoyhteisöä osallistaen koulutuksen kehittämisohjelma kaudelle 2019-2030. Koulutuksen kehittämisohjelman strategisena päämääränä on *Vaikuttava akateeminen asiantuntisuus*, ja se muodostuu neljästä strategisesta päätavoitteesta, jotka ovat 1. Osaamis lupaus: vastuullinen, kulttuurisesti moninaisen maailman akateeminen asiantuntija, 2. Kehittämis lupaus: globaaleihin osaamistarpeisiin vastaava koulutustarjonta, 3. Student Life -lupaus: yliopistomme on valtakunnallisesti johtava opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukykyä tukeva yliopisto, 4. Laatuluupaus: opetusta ja opettajia arvostetaan ja laatu pidetään korkealla.

Kehittämisohjelman strategisia tavoitteita konkretisoidaan kehittämistoimenpiteillä ja niiden edistymisen seuraamista tukevilla mittareilla.

Opetussuunnitelmatyö

JYU asetti sopimuskauden ensimmäisellä jaksolla 2017-2018 koulutuksen painopisteeksi opetuksen laadun edistämisen ja opetussuunnitelmaudistuksen implementoinnin. Uudistetut opetussuunnitelmat astuivat

voimaan 1.8.2017 ja ne on julkaistu osoitteessa <https://www.jyu.fi/ops/fi>. Opetussuunnitelmatyö toteutettiin yliopistossa ensimmäistä kertaa vahvasti yliopistotasoisesti ohjattuna prosessina samanaikaisesti koko yliopiston kaikissa tiedekunnissa. Opetussuunnitelmaprosessi arviointiin talven 2017-2018 aikana. Koulutuksen tutkimuslaitos (KTL) arvioi opetussuunnitelmaprosessin. Arviointi valmistui keväällä 2018. Opetussuunnitelmatyön arviointiin kuului opetussuunnitelmatekstien analysointia rehtorin linjausten pohjalta, opetussuunnitelmakysely opetus- ja tutkimus-henkilökunnalle (aiheena ops-työn prosessi) sekä opetuksen kehittämissyöryhmien haastattelut. Arvioinnin tuloksia hyödynnettiin, kun yliopisto aloitti valmistautumisen seuraavaan opetussuunnitelmakauteen 2020-2023. Jyväskylän yliopisto jatkaa opetussuunnitelmien kehittämistä yliopiston strategiатыön pohjalta. Seuraavaa opetussuunnitelmakautta koskevat yliopistotasoiset linjaukset valmistuivat tammikuussa 2018. Keskeisiä periaatteita opetussuunnitelmien kehittämisessä ovat osaamisperustaisuus, vahva eettinen osaaminen, kansainvälisyys ja kulttuuritietoisuus, opiskelu- ja työelämätaidot, joustavat opintopolut, modulaarisuus ja sujuvat siirtymät sekä monitieteisyyden vahvistaminen.

Opetussuunnitelmatyössä tavoitteena on ollut lisätä monitieteisyyttä ja eri tieteenalojen välistä yhteistyötä. Tästä onnistuneina esimerkkeinä ovat uudet monitieteiset, aiempaa laaja-alaisemmat tutkinto-ohjelmat. Näistä esimerkkeinä voi mainita *Turvallisuus ja strateginen analyysi* -maisteriohjelman ja *Kulttuurit ja yhteisöt muuttuvassa maailmassa* -kandidaatti- ja maisteriohjelman, jotka saavuttivat huomattavan hyvän hakijamäärän heti ensimmäisellä hakukierroksella keväällä 2019.

Opiskelijaliikkuvuudessa kansainvälisen liikkuvuusjakson suunnitelmallisuuden tukemiseksi on määritelty ulkomaisen opintojakson osaamistavoitteet. Tätä tukeva toiminta on vakinaistettu yliopiston kielikeskukseen. Opetussuunnitelmalinjauksissa opiskelijaliikkuvuuteen on kiinnitetty huomiota linjaamalla seuraavasti: 1) Kaikilla opiskelijoillamme on opintojensa aikana mahdollisuus saada tieteenalarelevanttia kansainvälistä kokemusta ja osaamista ja 2) Tutkintotason mukaisen, tavoitteellisen, opintoihin kuuluvan kansainvälistymiskokemuksen (ulkomainen opinto-, harjoittelu- tai tutkimusjakso tai suunnitelmallinen kotikansainvälistyminen) tulee olla realistinen vaihtoehto kaikille opiskelijoillemme ilman, että opintoaika venyy.

Opetussuunnitelmien kehittämisessä erityistä huomiota kiinnitetään opiskelu- ja työelämätaitojen kehittämiseen siten, että kaikkiin opetussuunnitelmiin sisällytetään vankan oman alan tietopohjan lisäksi tulevaisuuden työelämässä tarvittavien taitojen kehittämistä. Opetussuunnitelmissa näiden taitojen kehitys kirjataan osaamistavoitteiksi samoin kuin alan substanssiosaamisen kehittäminen. Opetussuunnitelmissa varmistetaan, että sisältöjen lisäksi myös valitut opetusmuodot ja aktiivinen yhteistyö työelämän kanssa tukevat suunnitelmallisesti opiskelu- ja työelämätaitojen kehittämistä.

Opiskelijoiden yrittäjyyden edistäminen ja sitä kautta työelämään siirtymisen sujuvoittaminen on ollut yksi EduFutura-yhteistyön kärkihankkeista, ja sitä on toteutettu yhteisen yrittäjyysstrategian kautta. Jyväskylän yliopiston yrittäjyyden ja innovaatiotoiminnan kehittämiseen liittyvissä toimitissa tavoitteena on myös viedä käytäntöön OKM:n Koulutuksen yrittäjyyslinjaukset sekä Arenen ja Unifin yrittäjyysuositukset. Edufutura-yhteistyöhön liittyvien yrittäjyyskurssien tarjonnassa huomioidaan laajan yrittäjyyskasvatusnäkömyksen mukaisesti niin opiskelijan yrittäjämäiseen toimintatapaan liittyvä osaaminen ja sen hyödyntäminen työelämässä kuin myös liiketoimintaan tähtäävä yrittäjyysnäkökulma. Tätä tavoitetta ja erityisesti opiskelijan yrittäjyystoiminnan mahdollisuuksien hahmottamista tukemaan perustettiin Yritystehdas Oy. Yhteinen yhtiö konkretisoi oppilaitosten aktiivisen roolin yrittäjyyskosysteemeissä ja luo alustan monipuoliselle uusien

liiketoimintojen kehittämiseksi erityisesti esihautomo- ja hautomopalveluissa.

Opetuksen kehittäminen

Jyväskylän yliopiston opetuksen kehittämistoiminta *eEducation* keskittyi vuonna 2018 teemaan Yhteisöllinen ja osallisuutta edistävä pedagogiikka. Vuonna 2018 painopisteenä oli luoda pedagogisia toimintatapoja, jotka tukevat yhteisöllistä oppimista ja joilla edistetään opiskelijoiden opiskelukykyä, hyvinvointia ja osallisuutta digiajan oppimisympäristöt huomioiden. Toteutetut kuusi eri tiedekuntien ja erillislaitosten kehittämishanketta olivat osa Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustushanketta *Opiskelukyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen korkeakouluissa (OHO!)* <https://ohohanke.fi/pedapeliinfo/>; <https://ohohanke.fi>).

Jyväskylän yliopiston koordinoimassa OHO!-hankkeessa kehitettiin digitalisaation alueella verkkopohjaisia mittareita akateemisten opiskelutaitojen ja toimijuuden arviointiin sekä luotiin verkkopohjainen prototyyppi analytiikkatyövälineestä ja sen tarjoamasta opiskelijan toimijuuspalautteesta. Hankkeessa pilotoitiin sekä eEducation-opettajille että koko yhteisölle tarjottu Yhteisöllisen pedagogiikan koulutussarja. Lisäksi hankkeessa pilotoitiin luentomuotoinen interventio psykologisen joustavuuden lisäämiseksi 1. vuoden opiskelijoille, mistä saadut tutkimustulokset ovat lupaavia.

Jyväskylän yliopiston koordinoimassa TYÖPEDA -hankkeessa luodaan toimintamalleja opiskelijoiden työelämätaitojen kehittämiseen, opetussuunnitelmien uudistamiseen, työelämäpedagogiseen ohjaukseen sekä TKI-toiminnan ja koulutuksen linkittämiseen. Hankkeen kivijalkana on tutkimustieto koulutuksen ja työelämän yhteistyöstä sekä työpaikalla oppimisesta.

Myös opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustushankkeissa vuosille 2017-2019 JYU toimii aktiivisena kumppanina. Lähes 40 JYU:n opettajaa osallistuu Itä-Suomen yliopiston Flipped Learning -mallin pilotointiin. Yliopisto osallistuu myös Unips-osahankkeeseen ja toteuttaa ohjaamisen tematiikasta yliopistopedagogisen moduulin.

Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitos on tutkimuspainotteisessa roolissa mukana *eAMK*- ja *Toteemi*-hankkeissa, joissa kehitetään digipedagogisen osaamisen arviointia ja kehittämistä sekä avointa opintotarjontaa. Lisäksi Jyväskylän yliopiston IT-tiedekunta on mukana Väli-Suomen ICT-alan Verkostomainen koulutusyhteistyö -hankkeessa, jossa järjestetään muuntokoulutusohjelmista muodostuva kokonaisuus systemaattiselle etä- ja monimuoto-opetukselle sekä sisältöjen jakamiselle.

Keskeistä on myös opetuksen ja oppimisympäristöjen (fyysiset, digitaaliset ja sosiaaliset) jatkuva pedagoginen kehittäminen. Oppimisympäristöjen kehittämisessä valmistellaan JYU Learn-konseptia, jossa tavoitteena on toteuttaa erilaisia oppimisympäristöihin liittyviä pilotteja, joissa yhdistyvät pedagogiikka ja erilaiset tilalliset ja digitaaliset ratkaisut.

AHOT-käytäntöjen ja -periaatteiden kehittäminen

AHOT-prosessia on yhtenäistetty. Yliopiston tutkintosäännön uudistaminen aloitettiin syksyllä 2018 ja uusi tutkintosääntö tulee voimaan 1.8.2019. Tutkintosääntöä uudistettaessa päivitetään myös yliopiston AHOT-periaatteet ja -linjaukset keväällä 2019. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen tulevat

aiempaa joustavammiksi uusien säädösten perusteella. Tavoitteena on sujuvoittaa opintojen etenemistä ja siirtymää tarvittaessa eri koulutusten välillä.

Jatkuva oppiminen

Jyväskylän yliopisto on aktiivisesti kehittämässä jatkuvan oppimisen toimintamallia. Työ on aloitettu siten, että opetussuunnitelmien kehittämisen yhteydessä kehitetään temaattisia moduuleja, joiden avulla mahdollistetaan nykyistä joustavimmat ja yksilöllisemmät opintopolut tutkinto-opiskelijoille ja samalla myös työelämässä toimivan aikuisväestön jatkuva oppiminen.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamis pääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön ja sekä taiteelliseen toimintaan.

Jyväskylän yliopisto hyödyntää profiloitumisessaan monialaisuuttaan ja vahvistaa poikkitieteellisen tutkimuksen edellytyksiä. Yliopisto tukee tutkijoiden hakeutumista korkeatasoisiin kansainvälisiin tutkimusryhmiin. Yliopisto kehittää palvelujaan ja toimintatapojaan tutkimuksen vaikuttavuuden tunnistamiseksi ja tutkijoiden tukemiseksi tarkoituksenmukaisten vaikuttavuuskanavien ja kumppanien löytämisessä. Yliopiston avoimen tieteen toimintapa nousee sopimuskauden aikana tasolle viisi.

Jyväskylän yliopisto on asettanut strategiseksi tavoitteekseen olla edelläkävijä tieteen avoimuuden, tiedeviesticennän sekä yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja vuoropuhelun vahvistamisessa. Tämän tavoitteen tukemiseksi JYU perusti uudenlaisen erillislaitoksen, Avoimen tiedon keskuksen, joka on kehittänyt malleja erityisesti avoimen julkaisemisen ja tutkimusaineistojen avoimuuden edistämiseksi. JYU:n julkaisuiden avoimuusaste on tällä hetkellä 68 %, mikä on sekä kansallisesti että Euroopan tasolla huippuluokkaa. Tutkimusaineistojen avoimuuden tukeminen palveluin ja asenteita muuttamalla on yksi niistä toimista, joiden avulla JYU aikoo nousta avoimen tieteen toimintatavoissa tasolle viisi.

Tutkimuksen ja tutkimusaineistojen tietosuoja on ollut erityinen kehittämisen kohde vuonna 2018. Yliopiston tietosuojavaastaava on valmistellut ja koordinoitunut tietosuojaan liittyvän osaamisen ja ohjeistuksen uusimista vastaamaan päivittyneitä tietosuoja vaatimuksia. Tietosuojatyötä tehdään kansallisessa yhteistyössä, sillä henkilötietoihin liittyvien toimintatapojen on oltava yhdenmukaiset. Merkittävä osa tutkijoista ja henkilöistä on täydentänyt osaamistaan osallistumalla sekä yliopiston järjestämään että ulkopuolelta hankittuun koulutukseen. Tutkijoita on tuettu myös valmistelemalla tietosuoja vaatimusten mukaisia

aineistonhallintasuunnitelmien malleja, joiden avulla tutkijat voivat tutkimushankkeissaan suunnitella aineistojen käsittelyn.

Vuonna 2018 toteutetun yliopiston tutkimuksen arvioinnin tavoitteena on ollut tutkimuksen yleisen laadun kehittämisen lisäksi tunnistaa tutkimusalueita, jotka ovat edellisen strategian painoaluevalintojen jälkeen osoittautuneet niin kehittyneiksi, että ne on ns. nousevina aloina otettava jatkossa huomioon yliopiston painoalamäärittelyissä. Tutkimuksen arviointi edesauttoi myös JYU:n kumppaniverkoston vahvistamista tuomalla näkyväksi sekä yhteisjulkaisuiden että julkaisuiden vaikuttavuuden yhteyksiä muihin tiedetoimijoihin. Tutkimuksen arviointi aikataulutettiin sopimaan yhteen yliopiston strategiatyön kanssa ja yliopiston painoaloihin lisättiin kestävä liiketoiminta ja talous. Tämän lisäksi yliopiston tutkimusryhmät ja tutkijat voivat vaikuttaa nousevien alojen kehittämiseen prosessissa, jossa esitettyjä nousevia aloja voidaan analysoida ja kehittää edelleen.

Tutkimus- ja innovaatiopalvelut tukee aiempaa kohdennetummin yksittäisiä hakijoita, jotka valmistelevat kansainväliseen yhteistyöhön perustuvia projekteja sekä Euroopan yhteisön Horisontti 2020 -ohjelmaan että muidenkin rahoittajien ohjelmiin.

Yliopiston yhteyttä yhteiskuntaan on vahvistettu. Alumnitoimintaan nimettiin päätoiminen koordinaattori ja alumnitoimintaa vahvistettiin laaditun suunnitelman mukaisesti. Vuoden aikana uuteen alumnirekisteriin oli ilmoittautunut noin 3000 alumnia. Alumnityötä on tehty kahdella tasolla: vanhojen alumnien kontaktointi ja sitouttaminen sekä opiskelijoiden kasvattaminen aktiivisiksi alumneiksi. JYU:n järjestämät alumnitapahtumat ovat saaneet hyvin myönteisen vastaanoton, ja tästä on seurannut useita konkreettisia yhteistyöalueita.

Luonnontieteellisillä aloilla tutkimuksen kansainvälinen kilpailukyky perustuu korkeatasoiseen tutkimusinfrastruktuuriin, johon JYU on investoinut pitääkseen sen laadukkaana. Kansallisella infrastruktuurin tiekartalla olevaa Suomessa ainutlaatuista kiihdytinlaboratoriota on ylläpidetty valtakunnalliseen erityistehtävään osoitetun rahoituksen turvin. Huolestuttavaa on, että Suomen Akatemian tutkimusrahoitus on niin vahvasti kilpailtua, että rahoitusta on haasteellista saada.

Korkeakouluyhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakouluyhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakouluyhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Osaava, luova ja hyvinvoiva yliopistoyhteisö

Yliopiston strategiatyö toteutettiin laaja-alaisen osallistumisen keinoin, ja yliopiston henkilökunta, opiskelijat sekä sidosryhmät osallistuivat vuoden 2018 aikana yliopiston strategisten tavoitteiden, kehittämiskohteiden ja arvojen määrittelyyn. Yliopiston hallitus vahvisti strategian *Osaava ja hyvinvoiva ihminen* 15.12.2018.

Yliopiston strategiakokonaisuus sisältää mission, vision ja arvot sekä visiota toteuttavat viisi kehittämisohjelmaa. Strategiatyössä nousivat vahvasti yhteisöllisyyden, yhteenkuuluvuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmat, ja ne on sisällytetty 8.4.2019 vahvistettuihin kehittämisohjelmiin. Yliopiston arvoiksi vahvistettiin avoimuus, luottamus, laatu ja eettisyys.

Yliopiston uuden strategian 'Osaava ja hyvinvoiva ihminen' mukaisesti yliopistoyhteisössä työskentelevät ja opiskelevat voivat hyvin ja heillä on mahdollisuudet kehittyä ja kasvaa. Yksi vuonna 2018 osana strategiatyötä valmistellusta viidestä kehittämisohjelmasta on 'Osaava, luova ja hyvinvoiva yliopistoyhteisö' -kehittämisohjelma. Kehittämisohjelman mukaan Jyväskylän yliopisto on vetovoimainen akateeminen yhteisö, johon parhaat osaajat Suomesta ja ulkomailta hakeutuvat työskentelemään ja opiskelemaan. Yliopistomme on tunnettu yhteisöllisestä, arvostavasta ja innostavasta ilmapiiristään, jossa niin henkilöstö kuin opiskelijatkin saavuttavat tavoitteensa ja kehittyvät alansa huippuosaajina. Jyväskylän yliopistossa hyvä johtaminen perustuu avoimuuteen, luottamukseen, yhdenvertaisuuteen, yhdessä tekemiseen, yksilön potentiaalin tunnistamiseen ja välittämiseen. Osaava, luova ja hyvinvoiva yliopistoyhteisömme on uuden tiedon ja koulutuksen rikas kasvualusta, joka aktiivisessa vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa muuttaa maailmaa. Myös digitalisaatio muuttaa toimintakulttuuriamme ja tehostaa vuorovaikutusta. Käyttöön otetussa Digitaalisen uudistamisen ohjauksen toimintamallissa mahdollistetaan hyvä yhteistyö teknisten osaajien ja sisällön omistajien kanssa sekä varmistetaan käytössä olevien resurssien mukainen toimeenpääntö.

Strategiatyöhön osallistettiin laajasti koko yliopistoyhteisö mukaan lukien kansainvälinen henkilöstö ja opiskelijat sekä ulkoiset sidosryhmät. Laaja-alainen osallistaminen strategiatyöhön rakensi uudenlaista osallistamisen kulttuuria yliopistoyhteisössä vahvistaen sitoutumista ja lisäten vaikuttamisen mahdollisuuksia. Osallistamisen keinoina käytettiin vierailuja kampusalueiden eri rakennuksissa, joissa henkilöstö ja opiskelijat voivat käyttää futurisaattoria sekä yhteisiä työpajoja ja muita tilaisuuksia eri sidosryhmien ja yliopiston ryhmien ja toimielinten kanssa. Lisäksi käytettiin sähköisiä kanavia kuten mobiilisovellusta, sähköisiä kyselyjä sekä ajantasaista sähköistä ja kasvokkaista viestintää. Strategiatyön ensimmäisen vaiheen PopUp 1 -kiertueeseen osallistui henkilöstön ja opiskelijoiden 850 jäsentä, ja yhteensä noin 300 henkilöä antoi näkemyksiään haastattelussa. Strategiatyön pohjana toimi globaalien trendien ja muutosten tutkiminen sekä niiden vaikutukset korkeakoulutukseen, työelämään ja työelämässä tarvittavaan osaamiseen.

Yliopisto on kytkenyt henkilöstötyön ja sen kehittämisen osaksi yliopiston toiminnanohjausjärjestelmää yksikköjen henkilöstösuunnitelmien kautta. Tätä vahvistetaan uudistetun strategian myötä. Henkilöstötyössä menestymistä mitataan joka toinen vuosi toteutettavalla henkilöstökyselyllä, joka on käytössä valtaosassa yliopistoista ja mikä toteutetaan seuraavan kerran vuonna 2019. Yksiköt ovat jatkaneet henkilöstökyselyn pohjalta tunnistettujen kehittämiskohteiden toimenpiteiden toteuttamista vuonna 2018. Henkilöstötyön edistämisen tukena hyödynnetään työpaikkaselvityksiä ja systemaattisia kehityskeskusteluita arjen työtä ohjaavien ja tukevien keskusteluiden lisäksi. Yliopistossa on käytössä varhaisen tuen toimintamallin ohjeistus esimiehille ja henkilöstölle. Lähijohtajuudessa yliopisto pohjaa valmentavaan johtajuuteen. Esimiestyön työkykyjohtamisen kehittämistä jatkettiin johtajien perehdyttämisellä sekä valmentamisella haastavien tilanteiden tunnistamiseen ja puheeksiottamiseen. Jyväskylän yliopisto on toteuttanut edelleen henkilöstön

yhteisöllisyyttä vahvistavia tilaisuuksia sekä kehittänyt monipuolisesti henkilöstönsä osaamista yliopiston tunnistamalla osaamisalueilla. Vaasan yliopistoon jääneen kielten tutkimuksen ja koulutuksen henkilöstön työhyvinvointia ja osaamista varmistettiin.

Akateemisen johdon vahvistaminen ja johtajille järjestetyt perehtymisohjelmat sekä johtoryhmätyöskentelyn tueksi järjestetyt systemaattiset johtoryhmävalmennukset ovat tukeneet strategiassa ja aiemmassa henkilöstöohjelmassa määriteltyjen tavoitteiden toteutumista. Yliopiston johtoryhmälle, tiedekuntien ja erillislaitosten johtoryhmille sekä yliopistopalveluiden johtoryhmälle järjestettiin kullekin kolme päiväinen johtoryhmävalmennus. Valmennuksiin osallistui 105 henkilöä 11 johtoryhmästä. Johtoryhmävalmennukset jatkuvat vuonna 2019 tiedekuntien sisäisillä ja tiedekuntien tarpeisiin räätälöidyillä valmennuksilla.

Yliopiston toimikuntien ja työryhmien vuonna 2018 tapahtuneella uudistamisella vahvistettiin ryhmien toiminnan kytkeytymistä yliopiston kehittämiseen ja yhteisöllisyyteen. Yliopistoyhteisön kehittämistä ja strategian kehittämisohjelman laadintaa varten perustettiin kehittämisryhmä 'Osaava, luova ja hyvinvoiva yliopistoyhteisö'. Tutkijoiden aseman ja uran kehittämistä edistettiin edelleen Euroopan komission Human Resources Strategy for Researchers (HRS4R) -periaatteiden mukaisesti ja laadittiin Open, Transparent and Merit-based Recruitment (OTM-R) -politiikka. Opetus- ja tutkimushenkilöstön rekrytointi on lähtökohtaisesti kansainvälistä. Uutta Tenure Track -toimintamallia luotiin vuoden 2018 aikana.

Tasa-arvonäkökulman vaikuttavuutta on vahvistettu kytkemällä tasa-arvo osaksi toiminnanohjausta. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasiat sisältyvät perustetun Osaava, luova ja hyvinvoiva yliopistoyhteisö-kehittämisryhmän tehtäviin. Yliopisto on myös valmistellut uuden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotoimikunnan, jonka rehtori on asettanut maaliskuussa 2019. Jyväskylän yliopiston toimintaympäristö on monikulttuurinen ja vuonna 2018 kansainvälisen henkilöstön lukumäärissä jatkui positiivinen kehitys (kv. henkilöstön lkm: 302 ja kansalaisuuksien lkm: 59). Yliopisto tarjoaa hyvät tukipalvelut sekä Suomeen saapuville että Suomesta lähteville opiskelijoille ja henkilökunnan jäsenille. Kv. henkilöstöä kannustetaan suomen kielen oppimiseen ja annetaan tähän mahdollisuus tarjoamalla suomen kielen opintoja yliopiston kielikeskuksen kautta. Monikulttuurisen työympäristön kehittämistä jatkettiin ja suomalaisen toimintaympäristöön integroitumista tuettiin erilaisilla yliopistoyhteisön jäsenille suunnatuilla tapahtumilla, suomenkielisen henkilöstön monikulttuurisuusvalmennuksella ja kv. henkilöstön perehdyttämistä vahvistamalla. Esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyvä henkilöstölle suunnattu koulutussarja suunniteltiin vuonna 2018 ja toteutetaan vuonna 2019. Esteettömyyden ja saavutettavuuden toteuttamista tukee myös Jyväskylän yliopiston koordinoima Opiskelukyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen korkeakouluissa (OHO!) -hanke. Opiskelijoiden häirinnän ja kiusaamisen ehkäisymalli luotiin ja otettiin käyttöön tukemaan opiskelijoihin liittyviä haasteellisia tilanteita.

EduFuturan toiminnassa on aikaansaatu opiskelijoiden ja oppilaitosten opiskelijakuntien sitoutuminen yhteiseen toimintaan. Opiskelijakuntien yhteinen edustaja osallistuu EduFutura Jyväskylän johtoryhmätyöskentelyyn. Myös kaikissa oppilaitoksissa henkilöstön aktiivisuus ja sitoutuminen yhteistyöhön on selkeästi vahvistunut.

Osana hyvää henkilöstötyötä yliopisto jakaa vuosittain tunnustuksia henkilöstölleen mm. hyvästä opettajuudesta, esimiestyöstä sekä yhteisöllisyyden rakentamisesta.

3. JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Jyväskylän yliopisto on ihmistieteisiin ja luonnontieteisiin keskittyvä monialainen tiedeyliopisto ja koulutustutkimuksen asiantuntija. Yliopisto profiloituu opettajankoulutukseen ja on aktiivinen koulutusviennissä.

Jyväskylän yliopistossa tehty strategiatyö kirkastaa edelleen yliopiston profiilia kansallisessa ja kansainvälisessä korkeakoulukentässä. Visionamme on olla oppimisen, hyvinvoinnin ja luonnon perusilmioiden aloilla yksi maailman johtavista tiedeyliopistoista sekä osaamisen ja kestävän yhteiskunnan uudistaja.

Yliopiston strategian Osaava ja hyvinvoiva ihminen nostaa vaikuttavuusprofiilimme kärkeen osaamisen, oppisen ja opettajankoulutuksen sekä ihmisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin. Tavoitteenamme on edelleen vahvistaa Jyväskylän yliopiston profiilia, ja esitämme seuraavalle sopimuskaudelle 2021-2024, että tavoitteeksi kirjataan perustaa kansallinen opetuksen ja oppimisen tutkimuksen koordinaatiokeskus Jyväskylään. Keskus yhdistäisi suomalaisten yliopistojen opetusosaamisen kansainvälisesti näkyväksi ja koordinoituksi kokonaisuudeksi ja keskus rakentuisi JYU:n jo olemassa olevien valtakunnallisten tehtävien päälle. Lisäksi hyödyntäisimme Jyväskylän yliopiston sekä alueellisten EduFutura-kumppaneiden (JAMK, Gradia) osaamista koulutuksen rakenteiden ja menetelmien tutkimuksessa ja kehittämisessä koko oppijan polun aikana (varhais- ja perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulutus, jatkuva oppiminen).

Jyväskylän yliopiston strategian 2015-2020 mukaisia painoaloja on vahvistettu rakenteellisen kehittämisen, Suomen Akatemian profiloitumishankkeiden, nousevien alojen tukemisen, poisvalintojen sekä korkeakoulujen välisen yhteistyön keinoin.

Jyväskylän yliopisto on onnistunut Suomen Akatemian profilointihankkeissa. Yliopiston on saanut neljällä hakukierroksella yhteensä kokoaan suuremman osuuden profiloitumisrahoituksesta. Profiloitumisen sijoittuminen yliopiston painoaloille näkyy kuvassa.

Vuoden 2017 alussa voimaan astuneen uuden organisaatorakenteen on jo nyt koettu tukevan yliopiston painoaloja ja strategista uudistumista. JYU:ssa on tehty useita merkittäviä rakenteellisia uudistuksia. JYU:n tutkimusprofiiliin soveltuvana muutoksena yhdistettiin psykologian laitos osaksi kasvatustieteiden tiedekuntaa, mikä siirto vahvistaa JYU:n painoalaa "oppiminen, opetus ja vuorovaikutus". Siirto vahvistaa samalla yliopiston profiilia opettajankoulutuksessa ja koulutustutkimuksessa. Lisäksi painoalan keskeiset yksiköt on sijoitettu Ruusuipuisto-rakennukseen. Tämä vie Jyväskylän yliopistoa kohti vision 2030 tavoitetta olla yksi maailman johtava tiedeyliopisto erityisesti opetuksen ja oppimisen alueella. Ruusuipuisto-rakennus edistää monitieteistä yhteistyötä ja on uuden tyyppinen visionäärinen oppimisympäristö. Se on osoittanut vaikutuksensa toimintakulttuurin uudistumisessa ja tukee uusien tutkimus- ja yhteistyöavausten syntymistä. Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksen yhdistäminen humanistiseen tiedekuntaan, kielten ja viestintätieteiden laitosten yhdistäminen sekä musiikin laitoksen yhdistäminen taiteiden ja kulttuurin tutkimuksen laitokseen vahvistavat painoalaa "kieli, kulttuuri ja yhteiskunta". Tätä painoalaa vahvistaa myös

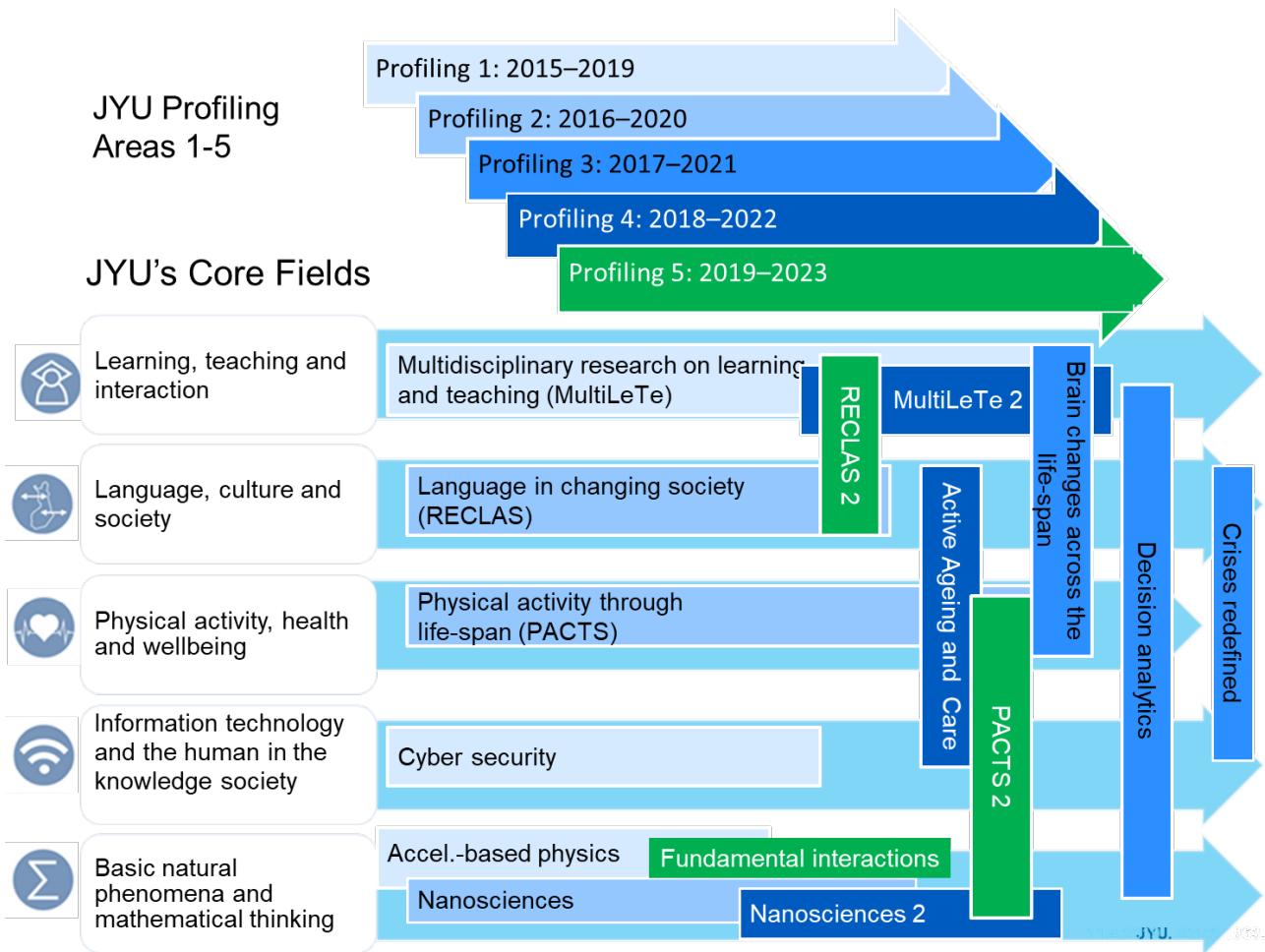
Vaasan yliopiston kanssa sopimuksen mukaisesti toteutettu kielten tutkimuksen ja koulutuksen siirtäminen Jyväskylän yliopistoon.

Liikuntatieteellisen tiedekunnan siirtyminen laitoksettomaan rakenteeseen sekä tiedekunnan aktiivinen toiminta Keski-Suomen hyvinvoinnin osaamiskeskitymässä (KeHO) ja EduFutura-yhteistyössä vahvistavat painoalaa "liikunta, terveys ja hyvinvointi". Myös yhteistyö Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa on syventynyt uusien yhteisprofessorien myötä (nyt kaikkiaan neljä professoria). Lisäksi JYU on ollut merkittäväällä tavalla mukana uuden Nova-sairaalan suunnittelussa (digitalisaatio ja toimintamallit). Myös toinen jätti-investointihanke kytkeytyy yliopiston painoalaan "liikunta, terveys ja hyvinvointi". Pohjoismaiden merkittävän liikuntakeskitymä Hippos on noin 300 miljoonan euron kokonaisuus, joka syntyy yliopiston kainaloon. Jyväskylän kaupunki on oman strategiansa mukaisesti vahvistamassa omassa toiminnassaan Jyväskylän asemaa ja brändiä liikuntapääkaupunkina. Ennaltaehkäisevän terveyden ja hyvinvoinnin alueille on yhteistyöverkostossa panostettu huomattavasti, ja tavoitteena onkin saada 5+1 mallin mukaisesti kansallinen osaamiskeskitymä täydentämään yliopistojen lääketieteellisten tiedekuntien ja niihin kuuluvien yliopistosairaaloiden verkostoa. Informaatioteknologian tiedekunnan siirtyminen laitoksettomaan rakenteeseen, ja tiedekunnan tutkimuksen ja koulutuksen profilointi tukevat painoalaa "informaatioteknologia ja ihminen tietoyhteiskunnassa".

Jyväskylän kaupunki ja JYU ovat perustaneet neuvottelukunnan, jonka tukemana ja resursoimana vahvistetaan Jyväskylää opiskelijakaupunkina ja Suomen liikuntapääkaupunkina. Muita yhdessä edistettäviä alueita ovat terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin tutkimuksen vahvistaminen, kyberturvallisuus ja oppimisen uudistaminen. Seitsemän ministeriön kanssa toteutettiin alkuvuodesta 2018 aluekehityskeskustelut, joissa linjattiin tulevaisuuden maakunnan tavoitetaso. JYU:n rehtori sitoutui Keski-Suomen sairaanhoitopiirin johtajan, maakuntajohtajan ja kaupunginjohtajan kanssa strategiaan tavoitteisiin yhteiskunnallisesti merkittävän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaamiskeskitymän luomiseksi. Lisäksi aktiivisina foorumeina ovat poliittisen johdon vetämät Jyväskylän kaupungin ja maakunnan Elinkeinofoorumit, joissa JYU on avaintoimija.

Jyväskylän yliopisto on Suomen vahvin koulutusviejä. EduCluster Finland Oy (ECF) on Jyväskylän yliopistokonserniin kuuluva koulutusvientiyhtiö. Jyväskylän yliopisto omistaa yhtiöstä 80 %, ja vähemmistöomistajina ovat Jyväskylän ammattikorkeakoulu sekä Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia. ECF Oy on kasvanut nopeasti. Toiminnan maantieteelliset painopisteet ovat GCC-maat ja Aasia. Tuloksen paraneminen johtui Qatarin perustetun Finnish International -koulun kasvusta ja uudistetun strategian mukaisesta keskittymisestä pidempiin asiakassuhteisiin ja suurempiin hankkeisiin. Yhtiön henkilökunnasta noin 80 % työskentelee ulkomailla.

Uutena merkittävänä avauksena on liikuntatieteellisen tiedekunnan (Jyväskylä ja Vuokatti) yhteistyö kiinalaisen Beijingin urheiluyliopiston kanssa. JYU toimii strategisena kumppanina Kiinan talviurheilun kehittämisessä Kiinan tähdätessä urheilumenestykseen seuraavissa talviolympialaisissa.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Jyväskylän yliopisto on määritellyt vahvuusaloikseen: 1) oppiminen, opetus ja kehitystä tukevat kasvu- ja oppimisympäristöt, 2) luonnon perusilmiöt ja matemaattinen ajattelu, 3) kielet, kulttuuri ja yhteisöt muuttuvassa maailmassa, 4) liikunta, terveys ja hyvinvointi sekä 5) informaatioteknologia ja ihminen tietoyhteiskunnassa.

Yliopisto on tunnistanut uusiksi monitieteisiksi tutkimuksen nouseviksi aloiksi: 1) Aivotutkimus, 2) bioresurssitutkimus, 3) laskennallinen ajattelu ja Big data -analytiikka, 4) pedagogiikka ja digitaalisuus sekä 5) kriisien ja yhteiskunnan muutosten tutkimus.

Yliopiston 8.4.2019 vahvistetun strategian Osaava ja hyvinvoiva ihminen painoalat ovat:

- oppiminen, opetus ja vuorovaikutus
- luonnon perusilmiöt ja matemaattinen ajattelu
- kestävä liiketoiminta ja talous

- kieli, kulttuuri ja yhteiskunta

- liikunta, terveys ja hyvinvointi

- informaatioteknologia ja ihminen tietoyhteiskunnassa

Painoaloja tarkennettiin strategiatyön yhteydessä, ja ne pohjaavat Jyväskylän yliopiston joulukuussa 2014 vahvistettuun strategiaan Nuorison parasta tässä harrastetaan.

JYU on määritellyt nouseviksi aloikseen viisi monitieteistä aluetta, joiden kehittymistä tuetaan tulevaisuusorientoituneella yhteistyöllä eri tiedekuntien välillä.

Yliopisto vahvistaa kaikkia nousevia aloja omalla rahoituksellaan ja jatkaa yliopiston profilointia neljällä monin tavoin läpileikkaavalla profilointihankkeella edelleen vuosina 2018-2022.

Bioresurssitutkimusta edistetään perustamalla monialainen Resurssiviisausyhteisö (School of Resource Wisdom: <https://www.jyu.fi/en/research/wisdom>) joka tuottaa tietoa yhteiskunnan luonnonvarojen käytön ohjaamiseksi kohti aitoa ylisukupolvista kestävyttä, ja tarjoaa houkuttelevan tutkimusympäristön korkeatasoisille tutkijoille. Nousevien alojen tukemiseksi JYU on avannut uusien professoreiden haun ja rakentaa näiden alojen tutkimukseen kytkeytyviä monialaisia tutkinto-ohjelmia.

JYU on valmistellut monialaisia, yhteiskunnallisesti relevantteja tutkinto-ohjelmia jotka pohjautuvat yliopiston profilointialueisiin. Tällaisia ovat mm. turvallisuuden ja strategisen analyysin maisteriohjelma, joka pohjaa kriisien ja yhteiskunnan muutosten, kyberturvallisuuden sekä laskennallisen ajattelun ja Big data -analytiikan alueille.

Yliopiston strategiaprosessin ja tutkimuksen arvioinnin perusteella vahvuusalueet ja nousevat alat on arvioitu uudelleen. Arvioinnissa on otettu huomioon aihepiirit, jotka JYU on valinnut profilointialueekseen ja sen menestyksen, jonka JYU on saavuttanut akatemian huippuyksiköissä.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	1 475
Kasvatusalat	300
Terveys- ja hyvinvointialat	65
Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat	265
Yhteiskuntatieteet ja palvelualat	360
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet	135
Luonnontieteet	200
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	150
Yliopistokohtaiset tavoitteet	

Tohtorin tutkinnot	138
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 360

Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuksen tutkintotavoitteet kaudella 2017-2020 ovat vuosittain: lastentarhanopettajat 100, erityislastentarhanopettajat 35, luokanopettajat 140, erityisluokanopettajat ja erityisopettajat 130, humanistiset oppiaineet 85 ja matemaattis-luonnontieteelliset oppiaineet 65.

Yliopisto suuntaa kasvatustieteellisen koulutusalan sisäänottojaan yleisestä kasvatustieteestä opettajankoulutuksen kasvaviin koulutustarpeisiin (lastentarhan- ja luokanopettajakoulutus, erityisopetuksen opettajatarpeet). Yliopisto lisää lastentarhanopettajakoulutuksen sisäänottoa 20 opiskelijalla vuodesta 2017 alkaen.

Yliopisto suuntaa yhteiskuntatieteellisen alan koulutustarjontaa vahvemmin sosiaalityön kelpoisuuden tuottavaan koulutukseen.

Vaasan yliopisto luopuu tutkintoon johtavasta kielikoulutuksesta 1.8.2017 alkaen. Vaasan yliopistossa opintonsa aloittaneiden opiskelijoiden opintojen loppuun saattamisesta huolehtivat Jyväskylän yliopisto ja Vaasan yliopisto yhteistyössä. Tutkintoon johtavan kielikoulutuksen siirtyessä Vaasan yliopistosta Jyväskylän yliopiston järjestettäväksi Jyväskylän yliopisto ottaa myös kielikylpykoulutuksen osaksi koulutustarjontaansa. Yliopistot valmistelevat keskenään kielikylpykoulutuksen siirron yksityiskohdat.

Vaasan yliopiston tutkintoon johtavan kielikoulutuksen loppuessa ja sitä vastaavien ylempien korkeakoulututkintojen tutkintotavoitteen lakatessa Vaasan yliopistolla sopimuskauden 2017-2020 jälkeen Jyväskylän yliopiston taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen tutkintotavoitetta kasvatetaan 35 ja yliopiston tohtorin tutkintojen tavoitetta 2 vuodesta 2021 lukien.

Jyväskylän yliopisto on säilyttänyt asemansa korkeakoulukentässä. Vuonna 2018 tohtorin tutkintojen tavoite saavutettiin. Tohtorin tutkintoja syntyi 139 (tavoite oli 138). Maisterin tutkintojen tavoite ylitettiin ja tutkintoja syntyi 1513 (tavoite 1475). Kandidaatin tutkinnoissa jäätin hieman alle tavoitteen (tutkintojen määrä 1220, tavoite 1360), ja tutkintojen määrässä oli hienoista laskua edelliseen vuoteen verrattuna.

Yliopisto on lisännyt lastentarhanopettajakoulutuksen (nyk. varhaiskasvatuksen opettajakoulutus) sisäänottoa sopimuksen mukaisesti sekä vahventanut tiedekunnan resursseja tavoitteen saavuttamiseksi. Muillakin aloilla JYU on vahvistanut opettajankoulutustaan niin määrällisesti kuin laadullisesti. Osana yliopiston juuri vahvistetun strategian koulutuksen kehittämisohjelman mukaisesti opettajankoulutuksen merkitys tulee JYU:ssa vahvistuu edelleen. Yliopiston strategisena tavoitteena on Jyväskylän yliopiston valtakunnallisesti johtava asema opettajien koulutuksessa ja sen tutkimuksessa.

Varhaiskasvatuksen sisäänottoa lisättiin vuodesta 2017, jolloin varhaiskasvatuksen kandidaattiohjelmassa aloitti 88 opiskelijaa. Vuonna 2018 aloittajia oli 121. Vuoden 2017 yhteishaussa varhaiskasvatuksessa oli 80 paikkaa, minkä lisäksi avoimessa yliopistossa opintoja suorittaneille oli varattu 20 paikkaa. Vuonna 2018 yhteishaun aloituspaikkamäärät olivat 110, joista 20 avoimessa yliopistossa opintoja suorittaneille, ja vuonna 2019 vastaavasti 130, joista avoimessa opintoja suorittaneille 15 paikkaa. Vuonna 2018 valmistui 71 kasvatustieteen kandidaattia, joilla oli pätevyys varhaiskasvatuksen tehtäviin. Tavoitteena on 100 lastentarhanopettajaa vuosittain. Vuonna 2018 valmisteista merkittävä osa oli aloittanut tutkinnon suorituksen

ennen vuotta 2017, jolloin sisäänottomäärät olivat pienempiä (esim. vuonna 2016 60 aloituspaikkaa).

Jyväskylän yliopistossa erillisissä erityisopettajan opinnoissa oli varattu 20 paikkaa varhaiskasvatuksen erityisopetukseen. Sopimustavoite on 35 erityislastentarhanopettajaa vuosittain. Vuonna 2018 valmistui varhaiserityisopettajan koulutuksesta 19 maisterin tutkintoa, minkä lisäksi valmistui 4 varhaiskasvatuksen maisteria, joilla oli erityislastentarhanopettajan pätevyys. Erillisellä opinto-oikeudella erityislastentarhanopettajan pätevyyden vuonna sai 18 opiskelijaa.

Luokanopettajakoulutuksen aloituspaikkamääriä on kasvatettu vuodesta 2017, jolloin luokanopettajan kandidaatti- ja maisterikoulutuksessa aloituspaikkoja oli 90 ja luokanopettajan aikuiskoulutuksen kandidaatti- ja maisteriohjelmassa 40. Vuonna 2018 kandidaatti- ja maisteriohjelmassa aloituspaikkoja oli 95, joista viisi paikkaa avoimessa yliopistossa opintoja suorittaneille, ja aikuiskoulutuksessa kandidaatti- ja maisteriohjelmassa 45 paikkaa. Näiden lisäksi luokanopettajakoulutukseen valitaan 20 opiskelijaa maisterivaiheeseen. Luokanopettajakoulutuksen tutkintotavoite vuosittain on 140. Vuonna 2018 valmistui 133 luokanopettajaa. Sisäänottojen kasvattaminen näkyy maisteritutkintomäärissä muutaman vuoden kuluttua.

Erityispedagogiikassa aloituspaikkoja syksyllä 2018 alkaneeseen kandidaattiohjelmaan oli 50, joista 5 avoimessa yliopistossa opintoja suorittaneille. Tämän lisäksi suoraan maisteriohjelmaan hakeville oli 10 aloituspaikkaa. Erityisopetuksen pätevyyden voi saada myös suorittamalla soveltuvan korkeakoulututkinnon lisäksi erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot. Aloituspaikkoja erillisiin erityisopettajan opintoihin on yhteensä 75, ja ne on jaettu taustakoulutuksen ja koulutuksen tuottaman kelpoisuuden mukaan ryhmiin esim. varhaiskasvatuksen erityisopetus ja luokkamuotoinen ja osa-aikainen erityisopetus. Erityisluokanopettajien ja erityisopettajien pätevyyden saavuttamisen sopimustavoitteena on vuosittain 130. Vuonna 2018 erityisopettajaksi valmistui 62 maisteria. Tämän lisäksi 59 suoritti erillisellä erityisopettajan opinto-oikeudella erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot.

Humanististen aineiden opettajille oli vuoden 2018 kevään yhteishauessa omat hakukohteet vain kielten aineenopettajille, joille oli 75 aloituspaikkaa, sekä Suomen kielen ja kirjallisuuden aineenopettajille 30 aloituspaikkaa. Muut humanistisen alan opettajat valitaan oppiaineisiin hyväksytyistä. Vastaava tilanne on matematiikan ja luonnontieteellisten aineiden opettajilla, jossa ainoastaan matematiikan aineenopettaja on hakukohteena (25 aloituspaikkaa). Matemaattis-luonnontieteellisissä oppiaineissa pedagogisten opintojen oikeuden sain 46 (17 % aloittaneista) syksyllä 2018 aloittanutta opiskelijaa ja humanististen alojen uusista opiskelijoista 101 (33 % aloittaneista) sai oikeuden syksyllä 2018. Matemaattis-luonnontieteellisistä oppiaineista vuonna 2018 valmistui 30 maisteria, joilla oli aineenopettajan pätevyys. Humanististen alojen opettajia valmistui 54.

Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteellisen alan sisäänottoa on pienennetty vuodesta 2017 alkaen. Sosiaalityön sisäänottoa on kasvatettu jo aiemmin ja siten sosiaalityön suhteellinen osuus yhteiskuntatieteellisellä alalla kasvanut.

Jyväskylän yliopisto on kevääseen 2019 mennessä toteuttanut neljä kohdennettua siirtohakua Vaasan yliopiston kieliaineiden opiskelijoille. Keväällä 2019 järjestetty siirtohaku oli Jyväskylän yliopiston ja Vaasan yliopiston kielikoulutuksen siirtoa koskeva viimeinen kohdennettu siirtohaku. Siirtohakujen kautta yhteensä Vaasan yliopiston kieliaineiden 140 perustutkinto-opiskelijaa ja 37 jatko-opiskelijaa on hyväksytty

Jyväskylän yliopistoon. Heistä opiskelupaikan on vastaanottanut 119 perustutkinto-opiskelijaa ja 35 jatko-opiskelijaa. Opiskelijoiden siirtyminen Vaasasta Jyväskylään on ollut kevään 2017 jälkeen selvästi ennakoitua vähäisempää. Siirtymäkauden aikana koulutuksen vaiheittaista siirtoa Jyväskylään on toteutettu Vaasassa järjestettävän opetuksen lisäksi verkko-opetustoteutuksilla ja joustavilla suoritusmuodoilla, jotka mahdollistavat opetuksen samanaikaisen järjestämisen kahden yliopiston välillä. Kielikylypökoulutus toteutetaan Jyväskylän yliopistossa siten, että luokanopettajakoulutukseen, varhaiskasvatukseen koulutukseen ja kielten aineenopettajankoulutukseen on muodostettu kielitietoisuutta ja monikielisyyttä tukevan pedagogiikan suuntautumisopinnot. Luokanopettajakoulutuksen ja kielten aineenopettajakoulutuksen aloituspaikkamääriä on kasvatettu vuonna 2018 tätä tarkoitusta varten. Vuodesta 2019 eteenpäin kielitietoisuutta ja monikielisyyttä tukevan pedagogiikan aineenopettajakoulutuksesta on muodostettu oma hakukohde ja tutkinto-ohjelma. Jyväskylän yliopiston vastuulle siirtynyt ja toteuttama kielikylypökoulutusta vastaava koulutus integroituu edellä kuvatuksi laajasti opettajankoulutukseen ja useisiin kieliin. Siirtymäkauden aikana Vaasan yliopiston kielikylypökoulutus jatkuu yhteistyössä Åbo Akademin kanssa.

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaisissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (331/2016) perusteella yhteensä 144 467 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 128 261 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon Soveltavan kielentutkimuksen keskus (sis. yleiset kielitutkinnot, Nordbas-yhteistyö, kielikoulutuspolitiikan valtakunnallinen t&k toiminta), Kokkolan yliopistokeskus, KTL ja ohjausalan valtakunnallinen osaamiskeskus ja koulutuksen talous, kiihdytinlaboratorio, viittomakielen opetus ja tutkimus ja harjoittelukoulu. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 10 608 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2017) kauden 2017-2020 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiarahoitusta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 15 200 000 euroa vuonna 2017, 15 200 000 euroa vuonna 2018, 12 500 000 euroa vuonna 2019 ja 11 600 000 euroa vuonna 2020 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Alueelliset osaamiskeskittymät ja korkeakoulujen välinen yhteistyö
- KOTUMO -yhteistyön vahvistaminen
- Lastentarhaopettajakoulutuksen laajentaminen
- Tutkintoon johtavan kieltenopetuksen vahvistaminen korkeakoulujen työnajossa
- Student Life ja e-Education -toimintamallien edelleen kehittäminen (sis. ohjauksen kehittäminen ja opiskelijälähtöisen tuen)
- Valintamenettelyjen uudistaminen ml. ylioppilastutkinnon ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkintojen parempi hyödyntäminen
- Opetus- ja tutkimusaineistojen laaja avoimuus

- Toimintamallien kehittäminen maahanmuuttajien korkeakoulutukseen ja työelämään ohjaamiseen
- Koulutuksen uudelleen järjestäminen

Vaasan yliopiston tutkintoon johtavan kielikoulutuksen Jyväskylän yliopiston hoidettavaksi siirtämisen edellyttämistä yliopistojen keskinäisten rahoitusjärjestelyjen yksityiskohdista yliopistot sopivat erikseen.

b) Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2017 lisäksi 2 691 000 euroa yliopistolain (558/2009) mukaista rahoitusta laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista yhteensä 13 515 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

Talous vuonna 2018

Täydentävän rahoituksen osuus (35 %) ja euromääräinen kokonaissumma (72,1 Me) nousivat hieman (0,3 Me) edellisen vuoden tasosta. Täydentävä rahoitus kasvoi 0,3 Me edellisestä vuodesta. OKM:n sopimusindikaattorien mukainen kilpailtu tutkimusrahoitus väheni 0,9 Me (2 %). Suurimpia hankerahoittajia ovat edelleen Suomen Akatemia (26 Me), Business Finland (3,5 Me) ja Euroopan komissio (8,7 Me).

OKM:n yliopistolain mukainen valtionavustus sekä kaikki täydentävän rahoituksen toiminnan tuotot yhteenlaskettuna yliopiston kokonaistuotot olivat 204,3 Me. Kokonaiskulut olivat 208,6 milj. euroa. Varsinaisen toiminnan alijäämä oli siten 4,3 Me. Yliopiston kaikista kustannuksista henkilöstökulut ovat kaksi kolmasosaa, 139 Me. Tilavuokrat muodostavat 12 % kokonaiskuluista, joten vain noin 20 % kuluista on muita kuin henkilöstö- tai tilavuokrien kustannuksia. Henkilöstökulut nousivat ainoana merkittävänä kulueränä edellisestä vuodesta.

Aikaisempien vuosien lahjoitusvaroista otettiin käyttöön 0,3 Me. Tilikauden alijäämä sijoitus- ja rahoitustoiminnan realisoituneiden voittojen ja realisoitumattomien erien (-11,5 Me) jälkeen on 9,3 Me. Vertailtavuutta aiempiin vuosiin heikentää merkittävästi sijoitusomaisuuden kirjausvaatimukseen tullut muuttunut ohjeistus, jonka mukaisesti sijoitusomaisuuden realisoitumaton tuotto tai tappio tuodaan tuloslaskelmaan tulosvaikutteiseksi eräksi.

Valtakunnalliset tehtävät

JYU on toteuttanut sille annettuja valtakunnallisia tehtäviä vuonna 2018, esimerkkinä tästä on suomenkielisen viittomakielen opetus ja tutkimus. JYU on maamme yliopistoista ainoa, jossa toimii viittomakielinen akateeminen yhteisö. Kuurot ja kuulevat viittomakieliset ja vieraskieliset ovat opiskelleet suomalaisen viittomakieleen ja kuurojen kulttuuriin liittyviä akateemisia opintoja yli 10 vuoden ajan. Vuonna 2018 rekrytoitiin uusi professori viittomakielen tutkimukseen ja koulutukseen.

Strategiarahoitus

Jyväskylän yliopistolle kohdennetun strategiarahoituksen yliopisto on kohdentanut strategian mukaiseen toimintaan. Strategiseen rahoitukseen kytkeytyvät tavoitteet ovat toteutuneet tai toteutumassa sopimuksen mukaisesti, ja ne on kuvattu tässä raportissa. Jyväskylän yliopisto on tehnyt lukuisia toimenpiteitä opettajankoulutuksen vahvistamiseksi, maahanmuuttajien korkeakoulutukseen ja työelämään ohjaamiseksi sekä opetus- ja tutkimusaineistojen avoimuuden lisäämiseksi. Tämä työ jatkuu uuden strategian sekä vahvistetun toiminnan ohjauksen ja toimeenpanokyvyn myötä.

Todistusvalinta ja pitkäkestoinen valmistautuminen

Jyväskylän yliopisto on sovitun mukaisesti määrätietoisesti keventänyt valintakoemenettelyjään siten, että kevään 2019 yhteishaussa kaikkien hakukohteiden valintakoe on luonteeltaan sellainen, että se ei vaadi hakijalta pitkäkestoista valmistautumista (joko kokonaan etukäteismateriaaliton aineistokoe tai suppea ennakkomateriaali julkaistaan aikaisintaan kuukautta ennen valintakoetta).

Todistusvalinnan käyttöä valintatapana on viime vuosina asteittain laajennettu. Kevään 2019 yhteishaussa 30 %:iin kandidaatti- ja maisteriohjelmien hakukohteista on mahdollista tulla valituksi ylioppilastutkintotodistuksen perusteella. Todistusvalintaa toteuttavien hakukohteiden ja todistuksen perusteella valittavien opiskelijoiden määrä ei ole muuttunut vuoteen 2018 verrattuna, sillä valintojen yleiskuva vuonna 2019 haluttiin pitää mahdollisimman stabiilina ja ennakoida vuoden 2020 muutoksia, jotta muutokset eivät näyttäytyisi hakijoille jatkuvina ja ennakoimattomina.

Jyväskylän yliopisto on valmistautunut opiskelijavalintojen uudistamiseen vuonna 2020 siten, että valtaosa opiskelijoista valitaan ylioppilastutkintotodistuksen perusteella. Suurin osa JYU:n koulutusaloista osallistuu aktiivisesti valtakunnalliseen todistusvalintaa koskevaan alakohtaiseen yhteistyöhön osana eri alojen hakukohdenippuja.

Todistusvalinnan lisäksi yliopisto on aktiivisesti kehittämässä opiskelijavalintaa ottamalla entistä laajemmin käyttöön muita haku- ja valintaväyliä todistusvalinnan ja valintakoevalinnan rinnalle. Jyväskylän yliopisto koordinoi OKM:n rahoittamaa 11 yliopiston yhteishanketta Toinen reitti yliopistoon (TRY). Hankkeen tavoitteena on kehittää, pilotoida ja vakiinnuttaa käyttöön erilaisia reittejä korkeakouluopintoihin avoimen yliopiston opintojen kautta. Aiempien opintojen hyödyntäminen valintatapana sujuvoittaa siirtymää yliopistoon ja nopeuttaa tutkintojen valmistumista yliopistossa. Hankkeen tavoitteena on luoda kolme vaihtoehtoista reittiä yliopistoon. Lisäksi kehitetään palvelumuotoilun keinoin reitteihin liittyvää neuvontaa ja ohjausta sekä opintopalveluita.

TRY-hankkeessa tärkeässä roolissa on myös osaltaan opiskelijavalintojen kehittämisen tukeminen tutkimustiedon avulla, sillä hankeaikana tehdään useita kartoituksia ja tutkimuksia. Avoimessa yliopistossa suoritettujen opintojen perusteella tutkinto-opiskelijaksi valittujen opiskelijoiden kokemuksia opintoihin liittyvästä tiedotuksesta, neuvonnasta ja ohjauksesta on kartoitettu kyselytutkimuksella. Koulutuksen tutkimuslaitoksen kanssa yhteistyössä selvitetään opiskelijavalintoja suunnittelevan ja toteuttavan hallintohenkilöstön sekä toisen asteen opinto-ohjaajien näkemyksiä opiskelijavalinnan ongelmakohtista ja pullonkauloista.

Student Life -toiminta ja opiskelijoiden opiskelukyvyyn ylläpitäminen

JYU on vakiinnuttanut laaja-alaisen, tutkimusperustaisen kehittämisen toimintamallin Student Lifen. Suurta kansallista huomiota herättänyt malli kehittää toimintatapoja, joilla pyritään yhtäältä ennaltaehkäisevästi tukemaan ja parantamaan opiskelijoiden opiskelukykyä huolehtimalla opetuksen, ohjauksen ja opiskelijoille suunnattujen palveluiden saatavuudesta ja laadusta, ja toisaalta kehittämään tukitoimintoja, joiden avulla opiskelijaa voidaan tukea, mikäli opiskelukyky jostakin syystä alkaa heikentyä.

Opiskelijan henkisen hyvinvoinnin verkko-ohjelmaa (Opiskelijan Kompassi) on testattu myös ammattikorkeakouluympäristössä ja sen jatkokehitys EduFutura-ympäristöön on aloitettu. Toiminnallisten ja konkreettisten asioiden lisäksi kehittämisen kohteina ovat olleet myös henkiset olosuhteet ja toimintatavat. Viime aikojen keskeinen kehittämiskohde on pureutunut opiskelijan opiskelukykyä ja opintoihin kiinnittymistä vaarantavaan yksinäisyyden kokemukseen ja sen syihin sekä ratkaisuihin, kuten keinoihin osallistaa ja juurruttaa opiskelijat paremmin opiskeluyhteisöön. Opiskelukykyyn ja -motivaation ylläpitäminen, sekä yksilö- että yhteisötasolla, on merkittävässä roolissa opintojen etenemisen tukemisessa ja keskeyttämisten ehkäisyssä. Yhteisöön kuulumisen ja osallisuuden kokemus yhtenä keskeisenä perustarpeena vaikuttaa tutkimusten mukaan merkittävästi sekä opintomenestykseen että opintoihin sitoutumiseen, miltä pohjalta JYU on ollut mukana käynnistämässä laajapohjaisia, korkeakoulujen ja asiantuntijajärjestöjen kanssa ulkopuolisella rahoituksella pääosin toteutettavia kehittämishankkeita vuosille 2018 - 2021, edellä jo mainitun OHO!-hankkeen lisäksi.

Jyväskylän yliopisto SIMHE Supporting Immigrants in Higher Education in Finland -vastuukorkeakouluna

Jyväskylän yliopiston koulutuspalvelujen maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelussa ohjattiin vuoden 2018 aikana eri puolilta Suomea yhteensä 108 henkilöä, jotka olivat kiinnostuneita korkeakoulutuksesta. Heistä runsas puolet osallistui henkilökohtaisiin ohjauskeskusteluihin kasvokkain tai etäneuvotteluna, ja vajaa puolet ryhmämuotoiseen ohjaukseen Jyväskylän yliopistossa, toisissa korkeakouluissa tai alueellisissa tilaisuuksissa. Henkilöitä neuvottiin lisäksi sähköpostilla ja puhelimitse. SIMHE teki vuonna 2018 tiivistä yhteistyötä Jyväskylän yliopiston kielikeskuksen INTEGRA-koulutuksen opiskelijoiden rekrytoinnissa ja ohjauksessa.

JYU käynnisti vuonna 2017 OKM:n erillisrahoituksella ainoana suomalaisena yliopistona korkeakoulukelpoisten maahanmuuttajien ja pakolaisten yliopisto-opintojen jatkamista tukevan koulutusmallin suunnittelun. Malli on osa kotoutumiskoulutusta, ja se laajentaa koulutusta ensimmäistä kertaa myös yliopisto-opintoihin. Kehittämistyö lähtee kaksisuuntaisen integraation ajatuksesta, jossa opiskelijat tuovat omaa osaamistaan osaksi yliopiston toimintoja. Koulutusmallissa tutoreina toimii opettajaopiskelijoita, joiden projektiopintoihin tutorointi sisällytetään. Suunnittelu käynnistyi syksyllä 2017, koulutus käynnistyi maaliskuussa 2018 ja ensimmäinen opiskelijaryhmä valmistui koulutuksesta joulukuussa 2018. Opiskelijoiden integroitumista ja koulutuksen vaikuttavuutta tutkitaan koulutuksen jälkeen. Hankkeelle on saatu jatkorahoitus.

Aiemmissä kohdissa on kuvattu EduFutura-yhteistyön voimakas syventäminen innovatiivisella tavalla, jossa rakenteiden sijaan keskiössä on oppija ja hänen eheä polkunsä sekä laadullinen parantaminen ohjauksen, opetuksen ja hyvinvoinnin osalta.

6. RAPORTOINTI

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan yliopistojen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

Jyväskylän yliopiston tilinpäätös ja toimintakertomus sekä vuosikatselmus löytyvät SOP-käytännön asiakirjoista.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Anne-Christine Ritschkoff
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Matti Manninen
Rehtori

LIITTEET